

## KARTA PRZEDMIOTU – I ROK

### Rok akademicki 2023/2024

|                           |                     |                                                                        |
|---------------------------|---------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Kod przedmiotu            | 0915.7.FIZJ4.B20.SN |                                                                        |
| Nazwa przedmiotu w języku | polskim             | <b>Socjologia niepełnosprawności</b><br><i>Sociology of disability</i> |
|                           | angielskim          |                                                                        |

#### 1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

|                                            |                               |
|--------------------------------------------|-------------------------------|
| 1.1. Kierunek studiów                      | Fizjoterapia                  |
| 1.2. Forma studiów                         | Stacjonarne/niestacjonarne    |
| 1.3. Poziom studiów                        | Jednolite magisterskie        |
| 1.4. Profil studiów*                       | praktyczny                    |
| 1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu | dr Mirosław Rutkowski         |
| 1.6. Kontakt                               | miroslaw.rutkowski@ujk.edu.pl |

#### 2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

|                         |        |
|-------------------------|--------|
| 2.1. Język wykładowy    | polski |
| 2.2. Wymagania wstępne* | brak   |

#### 3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

|                               |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.1. Forma zajęć              | wykład                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 3.2. Miejsce realizacji zajęć | pomieszczenie dydaktyczne Collegium Medicum                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 3.3. Forma zaliczenia zajęć   | zaliczenie z oceną                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 3.4. Metody dydaktyczne       | wykład informacyjny z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny i dyskusja grupowa, prezentacja indywidualnych przypadków z elementami filmów dokumentalnych |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 3.5. Wykaz literatury         | podstawowa                                                                                                                                                           | <p>1.Kowalik S. (2007), <i>Bariery utrudniające włączanie osób niepełnosprawnych w życie społeczne. Próba sformułowania nowego podejścia teoretycznego</i>, [w:] „NAUKA”</p> <p>2.Ostrowska A. (2009), <i>Modele relacji pacjent–lekarz</i>, [w:] <i>Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy</i>, A. Ostrowska (red.), Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa.</p> <p>3.Ostrowska A. (2015), <i>Niepełnosprawni w społeczeństwie</i>, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                               | uzupełniająca                                                                                                                                                        | <p>1.Barnes C., Mercer G. (2008), <i>Niepełnosprawność</i>, Wyd. "Sic!", Warszawa</p> <p>2.Brzezińska A. (red.), (2010), <i>Aktywność zawodowa osób z ograniczeniami sprawności. Seria wydawnicza, T.1-13</i>, Wyd. Nauk. Scholar, Warszawa.</p> <p>3.Kubiak H., Jakoniuk-Diallo A.(red.), (2011), <i>Człowiek niepełnosprawny w otoczeniu społecznym</i>. Wyd. "Difin", Warszawa.</p> <p>4.Gordon T. (2009), <i>Rozmawiać z pacjentem: podręcznik doskonalenia umiejętności komunikacyjnych i budowania partnerskich relacji</i>, Wyd. „Academica” SWPS, Warszawa</p> <p>5.Rollnick S, Miller WR, Butler CC (2010), <i>Wywiad motywujący w opiece zdrowotnej</i>. Wyd. „Academica” SWPS, Warszawa</p> <p>6.Skrzypek M. (2011). <i>Perspektywa chorego w socjologii choroby przewlekłej</i>, Wydawnictwo KUL, Lublin (– rozdziały 7 i 8).</p> |

#### 4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>Wykłady:</b></p> <p><b>C1.</b> Zapoznanie studentów z wielokontekstowością zagadnień niepełnosprawności – psychologicznych, pedagogicznych i socjologicznych, mających znaczenie w postępowaniu terapeutycznym</p> <p><b>C2.</b> Kształtowanie umiejętności uwzględniania specyfiki uwarunkowań komunikacyjnych, relacyjnych i środowiskowych w projektowaniu oraz realizacji procesu fizjoterapii</p> |
| 4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

**Wykłady:**

1. Tożsamość socjologii niepełnosprawności - relacje między socjologią niepełnosprawności a socjologią medycyny/zdrowia, aplikacyjny charakter socjologii niepełnosprawności
2. Definiowanie niepełnosprawności i jej kontekstów w teoriach socjologicznych, psychologicznych oraz pedagogicznych a także w modelu indywidualnym, funkcjonalnym i społecznym
3. Strategie pomocy i specyfika postępowania terapeutycznego wobec osób z niepełnosprawnościami w różnych fazach życia i etapach terapii. Modele relacji pacjent- terapeuta
4. Rola komunikacji werbalnej i niewerbalnej w budowaniu relacji pacjent-terapeuta. Zasady budowania relacji opartej na zaufaniu. Formy motywowania pacjentów do zachowań prozdrowotnych.
5. Sytuacyjno-środowiskowe uwarunkowania wspomagania rozwoju osób z niepełnosprawnościami – normalizacja środowiska życia, uczestniczenie, rozszerzanie autonomii
6. Możliwości i bariery współczesnej edukacji i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Zasady i strategie radzenia sobie z problemami wynikającymi z niepełnosprawności
7. Współczesne rozumienie i możliwości zastosowania tradycyjnych form postępowania terapeutyczno-wychowawczego - wczesna diagnoza i interwencja, stymulowanie i aktywizowanie, korygowanie, kompensowanie, usprawnianie, wspieranie i wspomaganie rozwoju – w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami
8. Rozumienie wielokontekstowości socjologicznego fenomenu niepełnosprawności – Kolokwium zaliczeniowe

**4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się**

| Efekt                                   | Student, który zaliczył przedmiot                                                                                                                                                                                                         | Symbole kierunkowych efektów uczenia się |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| w zakresie <b>WIEDZY zna i rozumie:</b> |                                                                                                                                                                                                                                           |                                          |
| W01                                     | zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomysłnym rokowaniu, znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem; | FIZJ_B.W4.<br>FIZJ_OW3                   |
| W02                                     | ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami;                               | FIZJ_B.W7.                               |
| w zakresie <b>UMIEJĘTNOŚCI potrafi:</b> |                                                                                                                                                                                                                                           |                                          |
| U01                                     | zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno-wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością;                                                                                                        | FIZJ_B.U3.<br>FIZJ_OU13                  |

**4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się**

| Efekty przedmiotowe (symbol) | Sposób weryfikacji (+/-) |   |     |                         |   |     |  |
|------------------------------|--------------------------|---|-----|-------------------------|---|-----|--|
|                              | Kolokwium                |   |     | Aktywność na zajęciach* |   |     |  |
|                              | Forma zajęć              |   |     | Forma zajęć             |   |     |  |
|                              | W                        | C | ... | W                       | C | ... |  |
| W01                          | x                        |   |     | x                       |   |     |  |
| W02                          | x                        |   |     | x                       |   |     |  |
| U01                          | x                        |   |     | x                       |   |     |  |

\*Aktywność na wykładzie – uczestnictwo w dyskusji w trakcie wykładu lub przekazanie głosu w dyskusji drogą e-mail

**4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się**

| Forma zajęć | Ocena | Kryterium oceny                                                                                                                                                                                              |
|-------------|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| wykład (W)  | 3     | Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności- weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 61% do 68% punktów                                                       |
|             | 3,5   | Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności - weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 71% do 76% punktów                                                      |
|             | 4     | Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności - weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 77% do 84% punktów oraz udział w dyskusji na wykładzie konwersatoryjnym |
|             | 4,5   | Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności - weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 85% do 92% punktów oraz aktywny - na więcej niż dobrym                  |

|  |          |                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |          | <i>poziomie udział w dyskusji na wykładzie konwersatoryjnym</i>                                                                                                                                                                                               |
|  | <b>5</b> | <i>Uzyskanie przez studenta z pisemnego kolokwium zaliczeniowego i aktywności - weryfikujących osiągnięte efekty, rezultatu na poziomie 93% do 100% % punktów oraz aktywny - na bardzo dobrym poziomie udział w dyskusjach na wykładach konwersatoryjnych</i> |

#### 5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

| Kategoria                                                                                     | Obciążenie studenta |                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------|
|                                                                                               | Studia stacjonarne  | Studia niestacjonarne |
| <i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i> | <b>20</b>           | <b>20</b>             |
| <i>Udział w wykładach</i>                                                                     | 19                  | 19                    |
| <i>Udział w kolokwium zaliczeniowym</i>                                                       | 1                   | 1                     |
| <i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>                                     | <b>5</b>            | <b>5</b>              |
| <i>Przygotowanie do wykładu</i>                                                               | 2                   | 2                     |
| <i>Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego</i>                                              | 3                   | 3                     |
| <b>ŁĄCZNA LICZBA GODZIN</b>                                                                   | <b>25</b>           | <b>25</b>             |
| <b>PUNKTY ECTS za przedmiot</b>                                                               | <b>1</b>            | <b>1</b>              |

**Przyjmuję do realizacji** (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....